
 ÖZEL ORDU Sevgi HASTANESİ	TRANSFÜZYON ÖNCESİ ÖLÇÜMLER TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
TH.TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 1 / 4

1. AMAÇ: Hastane bünyesinde; güvenli kan ve kan ürünleri transfüzyonu uygulamaları için gerekli düzenlemeleri yapmak amacıyla doğru hastadan kan numunesi almak ve hasta güvenliğini korumaktır.

2. KAPSAM: Kan ve kan ürünü transfüzyonu yapan servis/birimi, Transfüzyon Merkezi ve laboratuvar birimleri

3. KISALTMALAR

4. TANIMLAR

5. SORUMLULAR: Kan ve kan ürünü transfüzyonu yapan servis/birim çalışanları, Transfüzyon Merkezi çalışanları ve laboratuvar teknisyenleri.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1 Genel Bilgiler: Herhangi bir kan bileşeninin transfüzyonu öncesinde, transfüzyon endikasyonları dikkate alınmış ve dokümante edilmiş olmalıdır. Transfüzyon öncesinde sıklıkla yapılan hataların önlenmesi için dikkat edilmesi gereken noktalar:

6.1.1 Hasta Kimliğinin Belirlenmesinde; hastanın doğrudan kendisine kimlik bilgileri tam olarak sorulmalıdır.

- Kimlik belirlemek için yatak numarası, hastane notları, istek formu gibi ikincil belirleyiciler kullanılmamalıdır.

- Hasta kimliğini belirlemek için bileklik kullanılmalıdır.

- Hastaya özel ve tek olan hastane protokol numarası kullanılmalıdır.

6.1.2 Örnek Etiketlenmesinde;

- Önceden etiketlenmiş tüpler kullanılmamalıdır.

- Etiketleme hasta başında yapılmalıdır.

- Tüpler örnek alındıktan hemen sonra ve başka hasta örneği alınmadan önce etiketlenmelidir.

6.1.3 Kan Bileşeni İsteminde; "Ek işlem talepleri istek formu"nda tam ve doğru olarak yer almalıdır. Ör; gamma- irradiasyon, lökofiltrasyon, vb.

6.1.4 Kan Hizmet Birimi Kayıtlarında;

- Hastaya ait eski kayıtlar (varsa) kontrol edilmelidir.

- Hastanın eski kan bileşeni isteklerinde yer alan özel talepler kontrol edilmelidir.

6.1.5 Telefon İstemlerinde; Hasta kimlik bilgileri, gereken kan bileşeni sayı ve tipine ait bilgiler tam olarak alınmalıdır.

6.1.6 Kan ve Kan Bileşeni İstek Formu:

- "Kan ve Kan Bileşeni İstek Formu"nda bulunması gereken asgari hasta kimlik bilgileri hastanın adı-soyadı, gün/ay/yıl olarak doğum tarihi, cinsiyeti ve hastane protokol numarasıdır. İstek formu klinik hekim tarafından eksiksiz bir şekilde doldurulmalı ve hekimin imza ve kaşesi bulunmalıdır.

- Aynı hasta için birden çok protokol numarası vermekten kaçınılmalıdır. Eğer hastaya yeni bir

 ÖZEL ORDU Sevgi HASTANESİ	TRANSFÜZYON ÖNCESİ ÖLÇÜMLER TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
TH.TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 2 / 4

protokol numarası verilmiş ise transfüzyon merkezine, yeni protokol numarası ile yeni bir kan örneği gönderilir ve transfüzyon merkezi bilgilendirilerek aynı hastaya ait iki farklı protokol numarası kaydı transfüzyon merkezi otomasyon sisteminde birleştirilir.

6.1.7 Kan Örneği Alınması Sırasında Hasta Kimliğinin Belirlenmesi

- Kan grubu tiplendirmesi ve uygunluk testleri için alınan örnekler, açık ve kesin kimlik bilgileri içermelidir.
- Doğru ve güvenilir yanıt vermeye uygun hastaya, adı-soyadı, cinsiyeti ve doğum tarihi (gün/ay/yıl olarak) sorulur.
- İstek formundaki kimlik bilgileri, hastadan alınan veya bileklikte yazılı bilgiler ile hasta dosyasında yer alan kimlik bilgileri karşılaştırılır. Protokol numarası doğrulanır.
- Hasta güvenliği açısından özellikle birden fazla hastanın aynı oda içerisinde tedavi edildiği bölümlerde (yenidoğan, yoğun bakım üniteleri vb) kan örneği, her hasta için ayrı zamanlarda alınmalı, bir hastanın işlemi bitirilmeden diğerine geçilmemelidir.
- Tüpler, örnek kanın alınmasından hemen sonra, örneği alan kişi tarafından kimlik doğrulaması yapıldıktan sonra etiketlenmelidir.
- Önceden etiketlenmiş tüpler kullanılmamalıdır.
- Tüplerin üzerinde; hasta adı-soyadı, doğum tarihi (gün/ay/yıl), cinsiyeti, protokol no, örneğin alındığı tarih yer almalıdır.
- Tüplerin üzerinde örneği alan kişinin kimlik belirleyicisi (paraf veya ad-soyad veya kod gibi) bulunmalıdır.
- Eksik doldurulmuş istek formu ve etiketsiz örnek tüpleri transfüzyon merkezi tarafından kabul edilmez. Örneğin: istek formunun tam doldurulmamış olması, tüp etiketinin eksik bilgi taşınması, istek formu ve örnek tüp etiketi arasında uyumsuzluk vb. Bu tür durumlarda transfüzyon merkezi yeni örnek ve/veya ek bilgi isteminde bulunur.
- Güvensizlik oluşturan örnek imha edilir.
- Örnek alınması veya form doldurulması sırasında geçen zaman hastanın yaşamını riske atacaksa sözel istek (telefonla) yapılabilir. Sözel isteklerin yazılı hale getirilme süresi en çok 4 saat olmalıdır.

6.1.8 Transfüzyon Merkezi Kayıtları

- Transfüzyon merkezi, aynı hastaya ait çift kayıttan (hasta no) kaçınmalıdır.
- Transfüzyon merkezinde arama, TC kimlik no üzerinden yapılmalıdır. Sistem aynı hasta için ikinci kaydın açılmasını engellemektedir.
- Transfüzyon merkezi, önceki kayıtlardan hastanın ABO ve Rh (D) grubunu kontrol etmeli ve yeni örneğin kan grubu ile arasında bir uyumsuzluk bulursa, sorun çözülmeden kan bileşeni çıkışı yapılmamalıdır. Sorunun çözümü için hastadan yeni bir kan örneği istenir.
- Acil durumlarda, transfüzyon öncesi uygunluk testleri tamamlanmadan kan ve kan bileşeninin klinik kullanımı gerekebilir. Cross match testi (çapraz karşılaştırma) yapılmamış kanın şiddetli transfüzyon reaksiyonu riski taşıdığı bilinerek, kullanımını sadece yaşamı tehdit eden durumlarda sınırlandırılmalıdır. Böyle bir uygulamanın tüm sorumluluğu endikasyonu koyan hekime aittir. Endikasyon, tıbbi kayıtlarda bulunmalı ve "**Kan ve Kan Bileşeni İstek Formu**"nda (OKD.FRM.058) klinik hekimin ad-soyad ve imzası yer almalıdır.
- Transfüzyon öncesi uygunluk testlerinin temeli: alıcı ve vericinin kan grubu uygunluğudur. Acil durumlarda her iki kan grubuna bakılarak çapraz karşılaştırma yapılmaksızın ABO-Rh (D)

 ÖZEL ORDU Sevgi HASTANESİ	TRANSFÜZYON ÖNCESİ ÖLÇÜMLER TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
TH.TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 3 / 4

uygunluğu ile transfüzyon yapılabilir. Hastanın eski kayıtları ya da bilinen kan grubu beyanı doğrultusunda transfüzyon yapılamaz.

- Kan grubu tiplendirmesi için yeterli sürenin olmadığı, hayati tehlike durumlarında ise O Rh (D) negatif eritrosit süspansiyonu ve/veya AB grubu taze donmuş plazma kullanılabilir. Böyle bir durumda transfüzyon merkezi telefonla bilgilendirilir ve transfüzyon öncesi örnek ve/veya kan istek formu en kısa zamanda gönderilir. Transfüzyon acil koşullarda yapılmış olsa dahi mevcut örnekle en kısa zamanda kan grubu tiplendirilir ve çapraz karşılaştırma yapılır.

- Çıkışı yapılan kan ve kan bileşenlerinin hortum segmentleri ilgili hasta tüpüne sarılarak kan saklama dolabında 7 gün boyunca saklanır.

6.1.9 Kan Bileşeninin Kliniğe Nakli

- Kan ve kan bileşeni transfüzyona kadar transfüzyon merkezinde saklanır.

- Özel durumlar haricinde servislere gönderilen kan ve kan bileşenleri tek tek verilmelidir.

- Kan torbasında gözle görülebilir bir pıhtı fark edilirse "**Hata bildirim formu**" ile Orta Karadeniz Bölge Kan Merkezi'ne bildirilmelidir.

- Tam kan (trombositlerinden faydalanılmayacaksa) ve eritrosit süspansiyonları yetkilendirilmiş personel tarafından kan taşıma kutusu ile nakli yapılır (2-10 °C' de)

- Bu şekilde ısı korunur (ısı 1 °C' nin altına inmemeli ve 10 °C' nin üstüne çıkmamalıdır). Bu nedenle kan saklama dolabından çıktıktan sonra kullanılmayan kan ve/ya kan bileşeni 30 dakika içinde transfüzyon merkezine dönmüş olmalıdır.

- TDP, 37 C°'lik su banyosunda poşet ve kılıf içinde eritilerek kullanılır. TDP eritildikten sonra buzdolabı rafında (2-6 C°) 24 saat stabildir. Ancak asla dondurulmaz.

6.1.10 Kan Bileşeninde Kan Grubu Seçim İlkeleri

- Hasta ile aynı ABO ve Rh (D) grubu eritrosit süspansiyonu seçilir. ABO aynı eritrosit süspansiyonu bulunamıyorsa, plazması uzaklaştırılmış O grubu eritrosit süspansiyonu tercih edilir.

- AB grubu hastalarda, AB grubu eritrosit süspansiyonu kullanılmalıdır. Ancak bu olası değilse, A veya B grubu (tercihen B grubu öncelikli olmak üzere) eritrosit süspansiyonu verilebilir.

- Rh (D) pozitif olanların Rh (D) negatif kan bileşeni almasında sakınca yokken Rh (D) negatif olan, özellikle doğurganlık çağındaki kadınlarda Rh (D) negatif bileşen kullanılmalıdır.

- Rh (D) negatif kız çocuklara veya doğurganlık çağındaki kadınlara Rh (D) pozitif trombosit verildiği zorunlu hallerde 250 IU Anti-D Ig IM veya SC uygulanmalıdır.

- Tam kan ve eritrosit süspansiyonlarında, ABO ve Rh (D) uygunluğunun yanısıra, hasta ve bağışçı arasında çapraz karşılaştırma uyumu aranır.

- TDP'da ABO uyumu yeterlidir. Rh (D) uyumu aranmaz.

- Trombosit süspansiyonlarında rutin transfüzyonlarda ABO-Rh (D) uyumu gereklidir, ancak acil transfüzyonlarda ABO-Rh (D) uyumu aranmaz. Trombosit süspansiyonlarında çıplak gözle görülebilecek miktarda eritrosit içeren bileşenlerin transfüzyonunda, bağışçı ve alıcı arasındaki uygunluk (çapraz karşılaştırma) kesinlikle test edilmelidir.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR

7.1 Ek işlem talepleri istek formu

7.2 Kan ve Kan Bileşeni İstek Formu

7.3 Hata bildirim formu

 ÖZEL ORDU Sevgi HASTANESİ	TRANSFÜZYON ÖNCESİ ÖLÇÜMLER TALİMATI			
DOKÜMAN KODU	YAYIN TARİHİ	REVİZYON NO	REVİZYON TARİHİ	SAYFA /NO
TH.TL.01	01.01.2019	0	-	Sayfa 4 / 4

--	--	--

HAZIRLAYAN BÖLÜM KALİTE SORUMLUSU	KONTROL EDEN KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	ONAYLAYAN BAŞHEKİM
--	--	-------------------------------